מהדורה למורה – תפילה

חיים חפר · שיר · מאבק וזיכרון · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**א** (תן לי כוח) · 2–**א** (נעילה) · 3–**א** (ליונה) · 4–**א** (כוח) · 5–**א** (לחברים)

תרגיל 2: 1–**לא נכון** (החברים – שותפים לדרך) · 2–**נכון** · 3–**נכון**

תרגיל 3:

1. "תן לי כוח" – הדובר מבקש כוח מאלוהים שוב ושוב.
2. בשביל עצמו ובשביל חבריו.
3. המלחמה נגמרה, אבל אחיו של הדובר לא חזר ממנה; הדובר זוכר אותו ומדמה אותו ליונה.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**א** · 2–**ג** · 3–**ב** · 4–**ד**

תרגיל 5: 1–**דימוי** · 2–**ניגוד**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: היא מבטאת פחד ותקווה יחד, ויוצרת קצב של תפילה ושל צעדים בדרך; כל חזרה מוסיפה שלב קשה יותר בדרך.

תרגיל 7: נעילה היא התפילה האחרונה של יום כיפור, שבה "נסגרים השערים"; כאן היא סוגרת את השיר בזיכרון ובאובדן.

תרגיל 8: תשובה אישית: הדובר מבקש יכולת להחזיק מעמד ולשמור על חבריו, לא תהילה; זה מראה ענווה ואנושיות.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: מאיפה אנשים שואבים כוח ברגעים קשים – מחברים, מאמונה, מתקווה, מעצמם?

• השאירו את הדיון כללי ומכבד; שיתוף על אובדן או על מלחמה הוא רשות בלבד.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

תפילה

חיים חפר · שיר · מאבק וזיכרון

תזכורת קצרה: הדובר, לוחם, פונה לאלוהים ומבקש שוב ושוב: "תן לי כוח". הוא מבקש כוח לעבור את הדרך הקשה, לשמוע את רעש הקרב ולא להישבר, לרוץ במעלה ההר, להתקדם בלילה ולהרים את ראשו, לראות את הפצועים, ולהמשיך – לו ולחבריו. הבקשה החוזרת יוצרת קצב של תפילה וגם של צעדים. בחלק האחרון, "נעילה", המלחמה כבר נגמרה, אבל אחיו של הדובר לא חזר ממנה. הדובר מתגעגע ורואה בדמיונו את אחיו הטוב, שעף כמו יונה רחוקה ובהירה. השיר מחבר בין אומץ לבין אובדן, ובין תפילה לפני לבין זיכרון אחרי.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה משפט חוזר בשיר?
○ א. תן לי כוח ○ ב. אל תקטוף ○ ג. צר לי ○ ד. שלא ייגמר לעולם
2. מה שם החלק האחרון בשיר?
○ א. נעילה ○ ב. פתיחה ○ ג. הבדלה ○ ד. קידוש
3. למה מושווה האח?
○ א. ליונה ○ ב. לאריה ○ ג. לעץ ○ ד. לכוכב
4. מה הדובר מבקש?
○ א. כוח ○ ב. כסף ○ ג. שקט
5. למי עוד הוא מבקש כוח?
○ א. לחברים ○ ב. לשכנים ○ ג. למורים

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	החברים – טוב ואהוב	נכון / לא נכון	
2	האח – טוב ואהוב	נכון / לא נכון	
3	הדובר – מתפלל ואמיץ	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. איזו בקשה חוזרת לאורך השיר?

2. בשביל מי מבקש הדובר כוח בסוף החלק הראשון?

3. מה מסופר בחלק "נעילה"?

חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	חזרות		א	"תן לי כוח" חוזר שוב ושוב ויוצר קצב של תפילה.
2	מבנה		ב	האח שעף "כמו יונה" רחוקה ובהירה.
3	דימוי		ג	שני חלקים: תפילה לפני הקרב, ו"נעילה" – זיכרון אחרי המלחמה.
4	ניגוד		ד	רעש הקרב והמאמץ בחלק הראשון מול השקט והגעגוע ב"נעילה".

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: תפנית ניגוד דימוי

1. _____ – השוואה בין שני דברים בעזרת מילת השוואה: כמו, כ־, דומה ל־
2. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם

חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

מדוע החזרה על "תן לי כוח" חשובה כל כך בשיר?

7 שאלת פרשנות

מה פירוש השם "נעילה" לחלק האחרון?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

השיר מבקש כוח ולא ניצחון. מה המשמעות של הבחירה הזאת לדעתכם?

9 משימת כתיבה

כתבו "תפילה" משלכם – חמש שורות שכל אחת מתחילה ב"תן לי כוח" ומבקשת כוח לדבר אמיתי מחייכם (מבחן, פרידה, התחלה חדשה).

כרטיס יציאה

תפילה · שם: _____

1. איזו דמות או איזה דובר נגעו בי, ולמה?

2. איזה אמצעי אמנותי זיהיתי ומה הוא מוסיף?

3. דבר אחד קטן שאני יכול/ה לעשות כדי לתמוך בחבר/ה.